I osa **Luottamushenkilötoimielimet** **1. Valtuusto** **Yleisiä määräyksiä** **---** **Valtuutetun aloiteoikeus** **7 § Valtuutettujen aloitteet ja talousarvioaloitteet** Valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimialaan kuuluvissa asioissa. Aloitteella on oltava otsikko, joka lyhyesti kuvaa aloitteen pääasiallisen sisällön. Aloitteet on annettava puheenjohtajalle tai sähköiseen kokousjärjestelmään kirjallisena valtuuston kokouksen aikana. Aloitteen jättämisestä tehdään merkintä saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja mainitsee kokouksen päättyessä lyhyesti, mitä aloitteessa ehdotetaan. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle ilmoitetaan, kuka valmistelee aloitetta koskevan esityksen kaupunginhallitukselle. Talousarvioaloitteet, jotka merkitsevät talousarvion muuttamista, on valmisteltava seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä, mikäli ne on jätetty maaliskuun loppuun mennessä. Tämän jälkeen jätetyt talousarviota koskevat aloitteet käsitellään sitä seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä. Talousarvioaloitteet annetaan valtuuston sihteerille. Kaupunginhallituksen tulee esitellä vastaukset talousarvioon liittyviin aloitteisiin valtuustolle esitettävän talousarvioesityksen yhteydessä. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1-13 valtuutettua, tulee kaupunginhallituksen antaa kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille	**I osa** **Luottamushenkilötoimielimet** **1. Valtuusto** **Yleisiä määräyksiä** **---** **Valtuutetun aloiteoikeus** **7 § Valtuutettujen aloitteet ja talousarvioaloitteet** Valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimialaan kuuluvissa asioissa. Aloitteella on oltava otsikko, joka lyhyesti kuvaa aloitteen pääasiallisen sisällön. Aloitteet on annettava puheenjohtajalle tai sähköiseen kokousjärjestelmään kirjallisena valtuuston kokouksen aikana. Aloitteen jättämisestä tehdään merkintä saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja mainitsee kokouksen päättyessä lyhyesti, mitä aloitteessa ehdotetaan. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle ilmoitetaan, kuka valmistelee aloitetta koskevan esityksen kaupunginhallitukselle. **Kukin valtuutettu voi olla ensimmäinen allekirjoittaja enintään yhdessä aloitteessa kussakin valtuuston kokouksessa.** Talousarvioaloitteet, jotka merkitsevät talousarvion muuttamista, on valmisteltava seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä, mikäli ne on jätetty maaliskuun loppuun mennessä. Tämän jälkeen jätetyt talousarviota koskevat aloitteet käsitellään sitä seuraavan vuoden talousarvion yhteydessä. Talousarvioaloitteet annetaan valtuuston sihteerille. Kaupunginhallituksen tulee esitellä vastaukset talousarvioon liittyviin aloitteisiin valtuustolle esitettävän talousarvioesityksen yhteydessä. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1-13 valtuutettua, tulee kaupunginhallituksen antaa kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle **kahdeksan kuukauden** kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille

vastauksen antamisesta seuraavan valtuuston kokouksen esityslistan yhteydessä. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 14 valtuutettua, tulee kaupunginhallituksen esitellä vastaus valtuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Valtuuston hyväksymät aloitteisiin annetut vastaukset ja valtuuston niihin tekemät toivomukset lähetetään tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan aloitteet liittyvät. Hyväksytyt vastaukset ja niihin tehdyt toivomukset otetaan huomioon kaupungin toimintasuunnitelman ja talousarvion valmistelussa. Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä annettava valtuustolle luettelo niistä ennen edellisen vuoden kesäkuun loppua kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joihin kaupunginhallitus ei ole antanut ennen vuoden loppua vastausta. Samalla kaupunginhallituksen on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. **8 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys** Valtuutetut voivat tehdä kaupunginhallitukselle kysymyksen kaupungin tai kaupunkikonsernin hallintoa koskevasta asiasta. Kysymyksellä on oltava otsikko, joka lyhyesti kuvaa kysymyksen pääasiallisen sisällön. Kysymys on annettava kirjallisena valtuuston sihteerille tai sähköiseen kokousjärjestelmään. Jos kysymys ei koske kaupungin tai kaupunkikonsernin hallintoa, tulee kaupunginhallituksen antaa yhdeksän viikon kuluessa kysymyksen valtuuston sihteerille antamisesta kysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle kirjallinen ilmoitus, että kysymykseen ei vastata. Jos kysymyksen on allekirjoittanut 1-13 valtuutettua, tulee kaupunginhallituksen antaa yhdeksän viikon kuluessa kysymyksen kaupungin valtuuston sihteerille antamisesta kysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle	valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan valtuuston kokouksen esityslistan yhteydessä. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 14 valtuutettua, tulee kaupunginhallituksen esitellä vastaus valtuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, **viimeistään kahdeksan kuukauden** kuluessa sen jättämisestä. Valtuuston hyväksymät aloitteisiin annetut vastaukset ja valtuuston niihin tekemät toivomukset lähetetään tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan aloitteet liittyvät. Hyväksytyt vastaukset ja niihin tehdyt toivomukset otetaan huomioon kaupungin toimintasuunnitelman ja talousarvion valmistelussa. Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä annettava valtuustolle luettelo niistä ennen edellisen vuoden kesäkuun loppua kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joihin kaupunginhallitus ei ole antanut ennen vuoden loppua vastausta. Samalla kaupunginhallituksen on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. **8 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys** Valtuutetut voivat tehdä kaupunginhallitukselle kysymyksen kaupungin tai kaupunkikonsernin hallintoa koskevasta asiasta. Kysymyksellä on oltava otsikko, joka lyhyesti kuvaa kysymyksen pääasiallisen sisällön. Kysymys on annettava kirjallisena valtuuston sihteerille tai sähköiseen kokousjärjestelmään. **Kukin valtuutettu voi olla ensimmäinen allekirjoittaja enintään yhdessä kysymyksessä kussakin valtuuston kokouksessa.** Jos kysymys ei koske kaupungin tai kaupunkikonsernin hallintoa, tulee kaupunginhallituksen antaa yhdeksän viikon kuluessa kysymyksen valtuuston sihteerille antamisesta kysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle kirjallinen ilmoitus, että kysymykseen ei vastata. Jos kysymyksen on allekirjoittanut 1-13 valtuutettua, tulee kaupunginhallituksen antaa yhdeksän viikon kuluessa kysymyksen kaupungin valtuuston sihteerille antamisesta

kirjallinen vastaus tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille valtuuston seuraavan kokouskutsun yhteydessä.	kysymyksen ensimmäiselle allekirjoittajalle kirjallinen vastaus tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille valtuuston seuraavan kokouskutsun yhteydessä.
Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 14 valtuutettua, kaupunginhallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen valtuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava valtuuston kokouksen esityslistalle.	Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 14 valtuutettua, kaupunginhallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen valtuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava valtuuston kokouksen esityslistalle.
Jos vastausta ei ole voitu antaa tai jos valtuusto päättää palauttaa kysymyksen kaupunginhallitukselle uudelleen vastattavaksi, vastaus on annettava viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua ensiksi pidetään vastauksen antamatta jättämisestä tai palauttamisesta tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa.	Jos vastausta ei ole voitu antaa tai jos valtuusto päättää palauttaa kysymyksen kaupunginhallitukselle uudelleen vastattavaksi, vastaus on annettava viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua ensiksi pidetään vastauksen antamatta jättämisestä tai palauttamisesta tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa.
Kysymykseen annettu vastaus tai edellä mainittu ilmoitus on merkittävä valtuuston kokouksessa tiedoksi, minkä lisäksi valtuusto asiaa käsitellessään voi hyväksyä toivomuksia, joihin asia antaa aihetta.	Kysymykseen annettu vastaus tai edellä mainittu ilmoitus on merkittävä valtuuston kokouksessa tiedoksi, minkä lisäksi valtuusto asiaa käsitellessään voi hyväksyä toivomuksia, joihin asia antaa aihetta.
Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus valiokunnan asettamiseksi tutkimaan kysymyksessä koskevaa asiaa, valtuusto päättää tästä.	Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus valiokunnan asettamiseksi tutkimaan kysymyksessä koskevaa asiaa, valtuusto päättää tästä.
---	**---**
Valtuuston kokoukset	**Valtuuston kokoukset**
---	---
15 § Kaupunginhallituksen ja viranhaltijoiden edustus valtuuston kokouksessa	**15 § Kaupunginhallituksen ja viranhaltijoiden edustus valtuuston kokouksessa**
Kaupunginhallituksen puheenjohtajan, kaupunginjohtajan, toimialojen johtajien ja rahoitusjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä.	Kaupunginhallituksen puheenjohtajan, kaupunginjohtajan, toimialojen johtajien ja rahoitusjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä.

Kaupunginreviisorilla, elinvoimajohtajalla ja viestintäjohtajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Kokouksessa valtuuston puheenjohtajan luvalla kuultavat muut asiantuntijat ovat läsnä kyseisen asian käsittelyn ajan. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus. Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu. --- **§ 28 Toivomus** Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan toivomuksen, jonka tulee liittyä käsiteltävänä olevaan asiaan ja joka ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä muuttaa tai laajentaa sitä. Hyväksytty toivomus lähetetään tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan toivomus liittyy. ---	Kaupunginreviisorilla, **konsernipalveluiden johtajalla** ja viestintäjohtajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Kokouksessa valtuuston puheenjohtajan luvalla kuultavat muut asiantuntijat ovat läsnä kyseisen asian käsittelyn ajan. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus. Edellä mainituilla henkilöillä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu. --- **§ 28 Toivomus** Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan toivomuksen, jonka tulee liittyä käsiteltävänä olevaan asiaan ja joka ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä muuttaa tai laajentaa sitä. **Toivomusta ei kuitenkaan saa tehdä talousarvion ja taloussuunnitelman tai kuntastrategian hyväksymisen yhteydessä.** Hyväksytty toivomus lähetetään tiedoksi niille lautakunnille ja kaupunkikonsernin yksiköille, joiden toimialaan toivomus liittyy. **---**